

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
«Ενδιαφέρονται και Ενεργώ:
Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη»
Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα στο
Νηπιαγωγείο

Το προγράμμα το οποίο υλοποιούμε έχει ως στόχο να προωθήσει
το σεβασμό στον Εαυτόν και στον Άλλον
καθώς και την έννοια και την αξία της διαφορετικότητας.

Τα συγκεκριμένα εργαστήρια που πραγματοποιούμε στα πλαίσια αυτής της
Θεματικής ενότητας στοχεύουν στο να εξασκήσουν τα νήπια και προνήπιά
μας στην αυτοπαρατήρηση και την έτερο παρατήρηση.

Δηλαδή, οι μαθητές μας, να είναι σε θέση να παρατηρούν τον εαυτό τους
και τους άλλους, μέσα από μία μικρογραφία της κοινωνίας -το σχολείο,
και να αποδέχονται τη διαφορετικότητα ως κάτι ξεχωριστό και πολύτιμο.

Το Πρόγραμμά μας διαρθρώνεται σε 7 επιμέρους εργαστήρια ως ακολούθως:

1ο εργαστήριο: Δημιουργία ομάδας

2ο εργαστήριο: Συμβόλαιο της ομάδας

3ο εργαστήριο: Ανίχνευση και προετοιμασία για την έννοια της Διαφορετικότητας

4ο εργαστήριο: Διαφορές και ομοιότητες στο περιβάλλον

5ο εργαστήριο: Διαφορές και ομοιότητες στους ανθρώπους

6ο εργαστήριο: Η Αξία της διαφορετικότητας

7ο εργαστήριο: Δραστηριότητες αξιολόγησης

Σας παρουσιάζουμε τα 4 πρώτα
εργαστήρια

1ο Εργαστήριο «Ας γνωριστούμε..ποιοι είμαστε;»

«**Το δέντρο της ομάδας μας**»
(δραστηριότητα σε Ολομέλεια με
κατασκευή και κολλάζ)

Σκοπός είναι να κάνουν το περίγραμμα του χεριού τους και μέσα σε αυτό ή γύρω από αυτό (τα παιδιά αποφασίζουν) να ζωγραφίσουν κάτι που τους αρέσει ή να γράψουν (όσο μπορούν) κάτι που τους αρέσει. Μοιράζουμε στα παιδιά χαρτιά Α4, μαρκαδόρους και ψαλίδια.

Αφού ζωγραφίσουν το περίγραμμα, το κόβουν περιμετρικά και περιμένουν όλη την ομάδα να τελειώσει. Στη συνέχεια, στο κέντρο του κύκλου τοποθετούμε στο πάτωμα το χαρτί του μέτρου με το δέντρο όπως το έχουμε σκισάρει και τα παιδιά καλούνται ένα ένα (στο χρόνο που το καθένα είναι έτοιμο) να τοποθετήσουν το χεράκι τους συμπληρώνοντας με αυτό τα γυμνά κλαδιά του δέντρου). Καθώς συμπληρώνουν τα κλαδιά του δέντρου με την παλάμη τους λένε ποιος είναι και τι του αρέσει

Ωρα για ζέσταμα και δέσιμο της ομάδας

Η μουσική έχει
σταματήσει, τα παιδιά
κάθονται στα
τραπέζια και
φτιάχνουν το
περίγραμμα του
χεριού τους.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ
ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ
ΤΗΣ

ΓΓΕΑ

2^ο Εργαστήρι

Το Συμβόλαιο της Ομάδας μας ...και «Η Αλυσίδα της τάξης μας»

Στην Ολομέλεια φέρνουμε πάλι στον κύκλο «Το Δέντρο της Ομάδας» που φτιάξαμε στο προηγούμενο εργαστήρι, το παρατηρούμε. Ρωτάμε τι άλλο θα μπορούσε να προστεθεί στο Δέντρο της ομάδας; (στοχεύοντας και οδηγώντας τη σκέψη των μαθητών/-τριών στους κανόνες με τους οποίους θα λειτουργεί η ομάδα μας).

Αφού παρατηρήσουμε «Το Δέντρο της Ομάδας» και αφού συμφωνήσουμε ότι θα προσθέσουμε σε αυτό και τους κανόνες καλής λειτουργίας της ομάδας μας κάνουμε μία συζήτηση με τη μορφή ιδεοθυελλας (brainstorming) και ζητάμε από τα παιδιά να προτείνουν κανόνες σωστής λειτουργίας της ομάδας. Στόχος είναι να προτείνουν τα παιδιά (αλλά μπορεί να προσθέσουμε και εμείς κάποιους ή να τα διευκολύνουμε). Κανόνες μπορεί να είναι για παράδειγμα «σηκώνουμε χέρι για να μιλήσουμε», «ακούω την άποψη του άλλου», «δέχομαι τη γνώμη του άλλου», «δεν αφήνουμε κανέναν μόνο του» κ.ό.κ. Ο/η νηπιαγωγός καταγράφει σε δικό της χαρτί τους προτεινόμενους κανόνες.

Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να φτιαχτούν κανόνες μιας πιο συγκεκριμένης κατηγορίας που αφορούν στην ανεκτικότητα, στην αποδοχή του άλλου και στη συνεργασία.

3^ο Εργαστήρι Ζωγραφίζω την Διαφορετικότητα

Στον ελεύθερο χώρο έχουν τοποθετηθεί αραιά απλωμένα παντού πράσινα χαρτιά Α4 και πάνω σε κάθε χαρτί έχει τοποθετηθεί μία μολυβοθήκη με διάφορους μαρκαδόρους. Τα χαρτιά και οι μολυβοθήκες είναι τόσα όσα και τα παιδιά της τάξης.

Ο/η νηπιαγωγός με τη βοήθεια ενός ταμπουρίνου δίνει διάφορους ρυθμούς για περπατήματα στα παιδιά. Η οδηγία είναι κάθε παιδί να κινείται μόνο του διατηρώντας τη σιωπή του περνώντας ανάμεσα από τα απλωμένα στο πάτωμα χαρτιά ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΑ ΠΑΤΑΕΙ και ανάμεσα από τους άλλους. Κατά τη διάρκεια της κίνησής του δε πρέπει να αγγίζει ούτε να μιλά στους άλλους. Τα παιδιά προσπαθούν να περνούν από άλλους καλύπτοντας όλες τις πιθανές διαδρομές στο χώρο της αίθουσας. Όταν τα παιδιά καταφέρουν να συγκεντρωθούν και αποκτήσουν έναν καλό ρυθμό βαδίσματος τηρώντας όλες τις οδηγίες, η νηπιαγωγός δοκιμάζει και διαφορετικούς ρυθμούς με το μουσικό όργανο καθώς και σταματήματα- παύσεις αυτών. Η διατήρηση της παύσης του ρυθμού διαρκεί περίπου 5 δευτερόλεπτα κατά τα οποία δεν πρέπει να ακούγονται ούτε τα παιδιά –όσο γίνεται. Επιδιώκεται η συγκέντρωσή τους.

Ακολουθούν εναλλαγές ρυθμού. Στο τελευταίο σταμάτημα της μουσικής κάθε παιδί επιλέγει σε ποιο πράσινο χαρτί θα σταθεί και κάθεται δίπλα στο χαρτί.

Ζητάμε από τα παιδιά να μας ζωγραφίσουν **ό,τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη διαφορετικότητα**. Προβλέπουμε 10 λεπτά για υατή τη δραστηριότητα ή αλλιώς όσο χρόνο χρειαστούν για να ολοκληρώσουν όλα τα παιδιά. Ακολουθεί παρουσίαση των ιχνογραφημάτων. Συζήτηση και τοποθέτηση αυτών σε πίνακα –

...Κάποιες ιδέες για την
Διαφορετικότητα από τα
παιδιά...

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΟΤΗΤΑ

21-10-22
Παναγιώτης

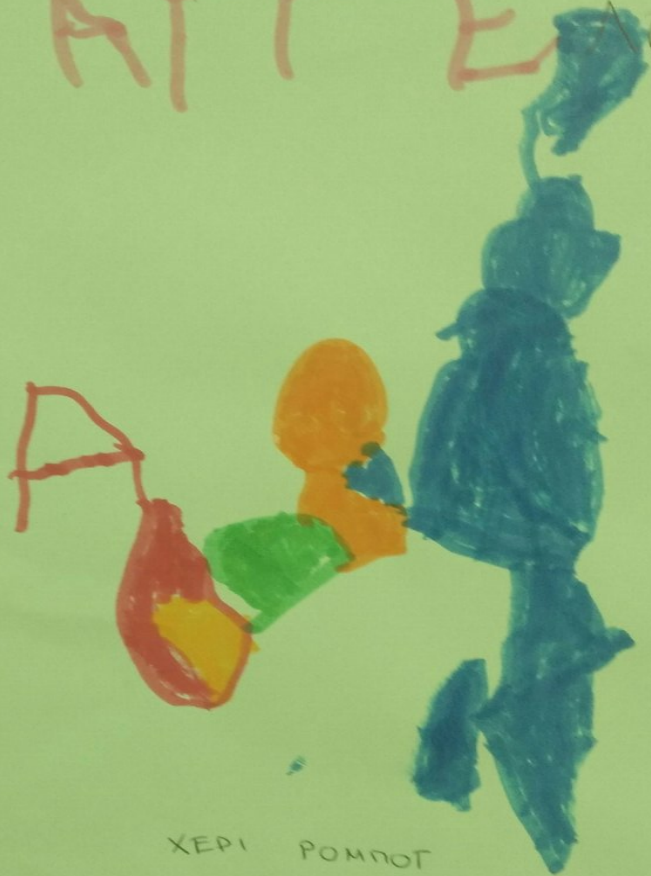
Ενας μικρούς
που κρατάει μια
σωρακιό με
ενα ανθρώπινο με
χούτατο. Τον έχει
φτιαξει με καρταβύρος

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

21-10-22

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΧΕΡΙ ΡΟΜΠΟΤ

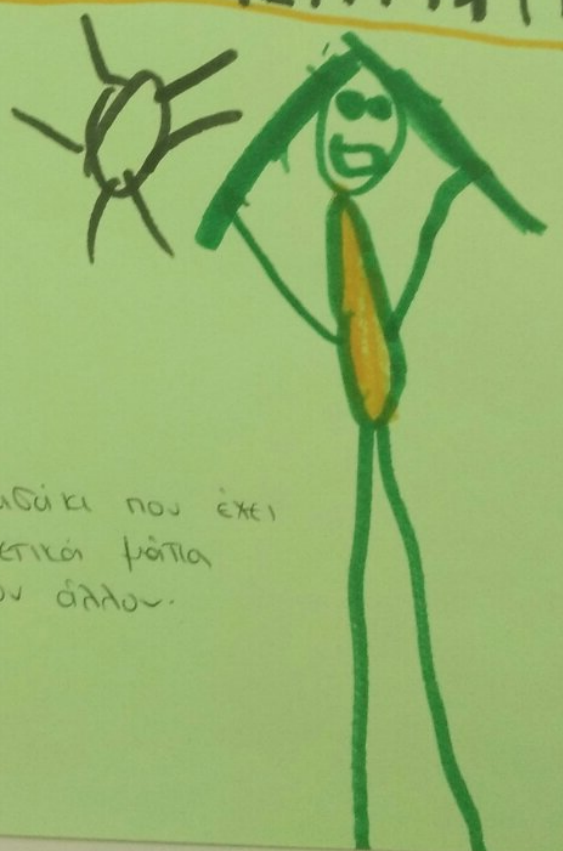
~~ΜΕΛΙΣΣΑ~~

~~ΜΕΛΙΣΣΑ~~

21/10/22

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΜΕΛΙΣΣΑ

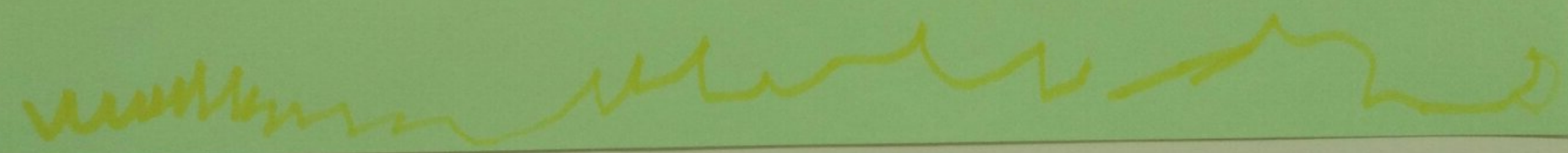
Ένα παιδί που έχει
διαφορετικά μάτια
από τον άλλον.

Handwritten Greek text in yellow ink, including the word "ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΛΟΤΗΤΑ" (Diversity) and the number "2".

Αιγάρα
21/11/22

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΛΟΤΗΤΑ

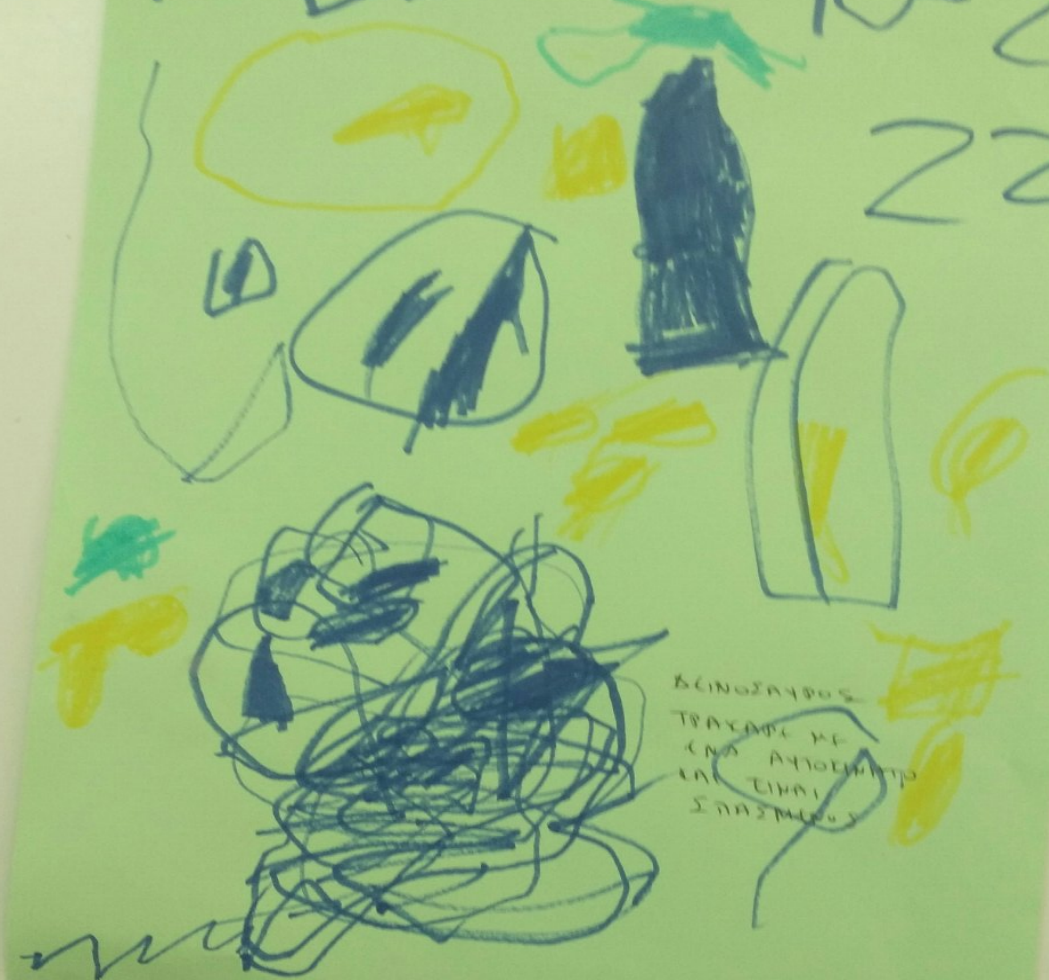
2 παιδία

ΑΠΕΞΕΖΗ - 10-20

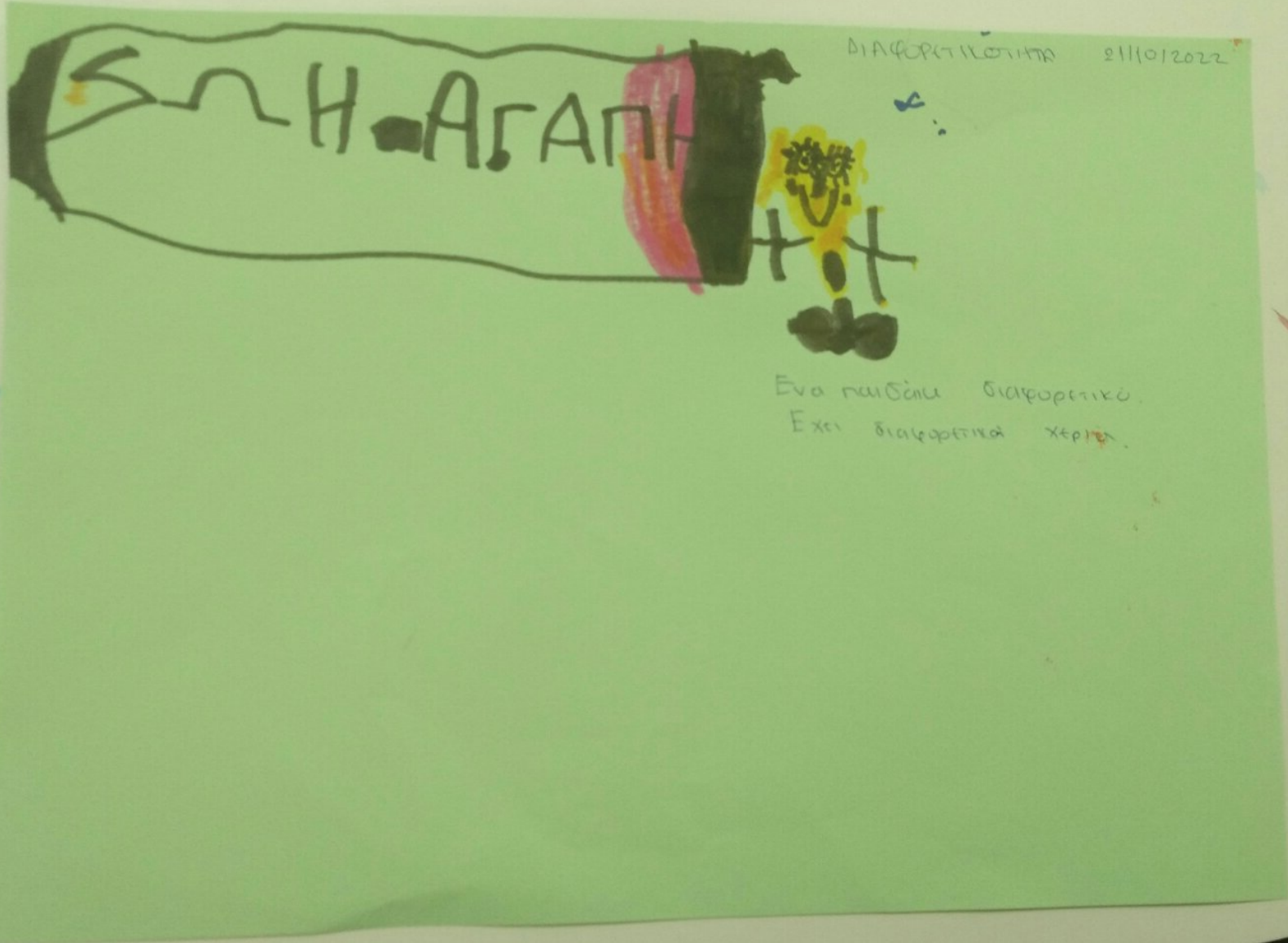
ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ

22

ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΣ
 ΤΡΑΧΥΠΙ ΚΕ
 ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ
 ΕΛΕ ΤΙΝΑΙ
 ΣΤΑΣΜΟΥ

ΛΙΡΙΑ

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ 21/10/2022

Ένα παιδί διαφορετικό.
Έχει διαφορετικά χέρια.

4^ο Εργαστήρι Τί κρύβουν τα μπαλόνια;

Στόχος του εργαστηρίου είναι να εντοπίσουν τα παιδιά ομοιότητες και διαφορές στο περιβάλλον μέσα από εικόνες λουλουδιών, φυτών, δέντρων και ζώων

Τα παιδιά χορεύουν και σταδιακά μπαίνουν στο χορό ένα ένα μπαλόνια. Κάθε μπαλόνι αντιστοιχεί σε 2-3 παιδιά. Όταν όλα τα μπαλόνια δωθούν στα παιδιά κάθε ομάδα πρέπει να σκάσει το μπαλόνι της και να παρουσιάσει στους υπόλοιπους την εικόνα που κρύβεται μέσα της. Οι εικόνες δείχνουν ομοιότητες και διαφορές στα ζώα, στα φυτά, στη φύση γενικότερα. Κολλάμε τις εικόνες στο δέντρο της διαφορετικότητας και επισημαίνουμε τις ομοιότητες και τις διαφορές που εντοπίζουμε.

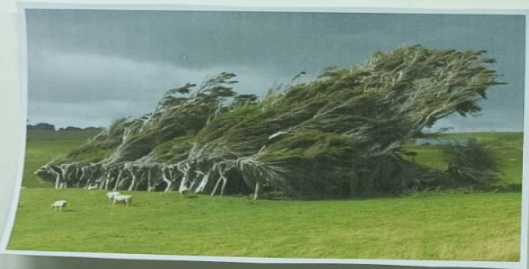

Ερχόμαστε σε Ολομέλεια. Κάθε ζευγάρι/τριάδα φέρνει την εικόνα με τη σειρά του. Οι εικόνες τοποθετούνται σε έναν πίνακα. Προτρέπουμε τα παιδιά στην ολομέλεια να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές σε κάθε εικόνα.

1. Τι βλέπετε στην εικόνα;
2. Ποιες ομοιότητες παρατηρείτε;
3. Αναφέρετε κάποιες διαφορές

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: διευκρινίζουμε ότι ξεκινούμε να επεξεργαζόμαστε τις ομοιότητες και τις διαφορές πρώτα στο φυσικό περιβάλλον (και όχι στους εαυτούς μας και τους άλλους) καθώς είναι πιο εύκολα τα παιδιά αυτής της ηλικίας να εξοικειωθούν με αυτήν την διαδικασία παρατηρώντας κάτι έξω από αυτά και γενικότερο.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διαφορά - Δε λένουν
το χρώμα τους
- έχουν για χρώμα - στέλια-λίγη
πράσινα
- είναι άλλο είδος

Σεξουαλικά
Γατάκια
ομοιότητα
και οι χρώμα
ζικά

Διαφορά

Είναι διαφορά
πολλών
- μόνο
χρώμα

ομοιότητα
λουλούδια

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

Διαφορά
μεταξύ των

Διαφορά
Μεγάλα

ομοιότητα
- για πρόβατα
- για αϊγες
- για κατσίκια

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ομοιότητα
Είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

Διαφορά

Είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

Διαφορά
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ομοιότητα
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

Διαφορά
- είναι διαφ
- διαφορά
- μεταξύ των

ΜΑΘΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

Παύρος - Δεν τρώει
τον ίδιο αλάτι
- Με έχουν τρώει και αλάτι
- Είναι άλλο είδος

Ομοιότητα
Είναι χρώμα
Καίει χρώμα
Σύμφωνα με
Είδη

Διαφορά
Είδη
Ομοιότητα
Από
Χρώμα

Ομοιότητα
Λουλούδια

Ομοιότητα
- Είναι ίδια
- Διαφορά

Διαφορά
- Είναι ίδια

Διαφορά
Ομοιότητα
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια

Ομοιότητα
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια

Ομοιότητα
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια

Διαφορά
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια

Ομοιότητα
- Είναι ίδια
- Είναι ίδια

Ομοιότητα
- Είναι ίδια

Διαφορά
- Είναι ίδια

Κάπως έτσι οδηγούμε τα παιδιά στο
ταξίδι αυτό της γνώσης...
Με εκπλήξεις και απρόοπτα...